

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Antonína Koukala v právní věci **žalobkyně M. K.**, zastoupené JUDr. Zdeňkou Friedelovou, advokátkou se sídlem Místecká 329/258, Ostrava – Hrabůvka, proti **žalovanému Statutárnímu městu Ostrava – Úřadu městského obvodu Ostrava – Jih, se sídlem Horní 3, Ostrava – Hrabůvka**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2000, čj. R-2909/99 Mi, o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 8. 2003, č. j. 58 Ca 43/2003 – 15,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost se **z a m í t á .**
- II.** Žalovanému se **n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 2. 2000, čj. R-2909/99-Mi bylo zastaveno řízení ve věci přestupku proti J. K., neboť nebylo prokázáno, že by se jmenovaná přestupku dopustila. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání dne 10. 2. 2003, požádala současně o prominutí lhůty k podání opravného prostředku a uvedla, že se o výsledku tohoto správního řízení dozvěděla až 24. 1. 2003, o tomto odvolání žalobkyně nebylo rozhodnuto ke dni podání žaloby. Uvedenou skutečnost zjistil krajský soud ze správního spisu žalovaného.

Podanou žalobou dne 9. 4. 2003 navrhla žalobkyně zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2000, s tvrzením, že rozhodnutí žalovaného bylo nezákonné, neboť bylo vydáno,

aniž by byl žalovaným řádně zjištěn skutečný stav věci, ona sama byla účastnicí řízení a přesto jí nebylo žalovaným předmětné rozhodnutí doručeno, proto z důvodu právní jistoty podává krajskému soudu tuto žalobu.

V řízení o žalobě rozhodl Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 38 Ca 43/2003, napadeným kasační stížností, tak, že žalobu ve shodě s ustanovením § 68 písm. a) s. ř. s. odmítl jako nepřipustnou podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že žaloba je nepřipustná, nevyčerpala-li žalobkyně řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného. Protože žalobkyně před podáním žaloby soudu podala odvolání do rozhodnutí žalovaného, o němž nebylo dosud rozhodnuto, odmítl soud tuto žalobu jako nepřipustnou.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Usnesení bylo žalobkyni doručeno 27. 8. 2003, kasační stížnost byla podána osobně soudu dne 10. 9. 2003 a byla podána včas. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátkou.

Důvodem kasační stížnosti je námitka stěžovatelky dle ustanovení § 103 odst. 1 písmeno b) a e) s. ř. s., namítá zejména nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť jí bylo žalovaným k podanému opravnému prostředku sděleno, že nebyla účastníkem řízení ve věci přestupku a proto nemá právo opravný prostředek podat. Protože se domnívá, že žalovaný žádné jiné rozhodnutí ve věci již nevydává, podala krajskému soudu žalobu a ten její návrh odmítl s tím, že byl podán předčasně. Stěžovatelka se domnívá, že byla účastnicí řízení a mělo jí být tedy napadené rozhodnutí žalovaného doručeno, takovým opomenutím se cítí být zkrácena na svých právech, neboť jí bylo de facto zabráněno v obraně proti takovému rozhodnutí. Kasační stížnost byla k výzvě soudu dne 26. 11. 2003 doplněna, stěžovatelka zopakovala svůj návrh dříve učiněný a uvedla, že uplatnila další mimořádné opravné prostředky v dané věci, požádala o přezkoumání rozhodnutí a též o obnovu řízení, proto měl krajský soud řízení přerušit a vyčkat výsledků řízení o mimořádných opravných prostředcích. Pokud to krajský soud neučinil, měl rozhodnutí napadené žalobou zrušit, neboť stěžovatelka trvá na tom, že byla účastnicí řízení, avšak žalovaný toto zcela pominul a nejednal s ní jako s účastnicí správního řízení, v takovém postupu krajského soudu spatřuje stěžovatelka důvody kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, kde uvedl, že stěžovatelka nebyla účastnicí přestupkového řízení ukončeného rozhodnutím žalovaného čj. R-2909/99-Mi, byla v tomto řízení pouze svědkyní, vypovídala jako svědek, i když uváděla, že byla poškozena následkem napadení paní K. a v důsledku napadení že byla i v pracovní neschopnosti. Účastnicí řízení byla v jiném přestupkovém řízení, vedeném žalovaným pod čj. R-2910/99 Mi proti stěžovateli.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení soudu v rozsahu stížnostních námitek a vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila

ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Rozhodování soudu o kasační stížnosti je ovládáno principem kasace, soud tedy provádí přezkoumání rozhodnutí pouze po právní stránce, v rámci své přezkumné činnosti sleduje, jak soud, který ve věci rozhodoval zhodnotil důkazy, jak se vypořádal s tvrzením žalobce a důkazy navrženými či předloženými, přičemž nesmí zkoumané rozhodnutí změnit a nahradit je vlastním. Shledá-li rozhodnutí nesprávným, musí je zrušit.

Podle ustanovení § 5 s. ř. s. se lze správním soudnictvím domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon, pokud nestanoví tento nebo zvláštní zákon jinak .

Soudní řád správní tak důsledně zavádí tradiční žalobní řízení, kdy soudní ochrana nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Podmínkou čerpání opravných prostředků však je, že procesní předpisy správního řízení podání opravných prostředků umožňují a vztahuje se jen na řádné opravné prostředky, tedy odvolání. Svých práv se tedy žalobou proti rozhodnutí správního orgánu nemůže úspěšně domoci ten, kdo ve správním řízení proti rozhodnutí správního orgánu první instance odvolání nepodal, s výjimkou případů, kdy rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu práv žalobce změněno k opravnému prostředku jiného. Nevyčerpání řádných opravných prostředků žalobcem je za podmínek stanovených v § 68 písm. a) s. ř. s. důvodem nepřipustnosti žaloby a takovou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu soud odmítne podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Z uvedeného důvodu se Krajský soud v Ostravě nezabýval a zabývat ani nemohl postupem správního orgánu první instance, jak stěžovatelka namítá v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem Krajského soudu v Ostravě.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že účastníkem v řízení o přestupku ve shodě s ustanovením § 72 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích je obviněný z přestupku, poškozený, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem, vlastník věci, která může být zabrána nebo byla zabrána v části řízení týkající se zabránění věci, a navrhovatel, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku.

Podle ustanovení § 60 správního řádu je odvolací orgán povinen přezkoumat i opožděné nebo nepřipustné odvolání z toho hlediska, zda neodůvodňuje obnovu řízení anebo změnu nebo zrušení rozhodnutí mimo odvolací řízení; jinak odvolání zamítne.

Správní orgán tedy, ve shodě se zákonem, v takové věci vydá rozhodnutí.

Protože však stěžovatelka žalobou napadla rozhodnutí ze dne 29. 6. 2000, jež se týkalo zastavení řízení o přestupku paní J. K., proti němuž podala odvolání a o němž nebylo dosud rozhodnuto, nebyla splněna podmínka přípustnosti žaloby dle ustanovení § 5 a § 68 písm. a) s. ř. s. Žaloba je tedy nepřipustná a krajský soud ji proto ve shodě s ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl. V takovém případě již soudu nepřislušelo zabývat se otázkou, dle názoru stěžovatelky meritorní, zda byla účastníci řízení o přestupku či nikoli a zda jí mělo být napadené rozhodnutí čj. R-2909/99 Mi doručeno.

Krajský soud takto rozhodl zcela ve shodě se zákonnou úpravou a Nejvyšší správní soud proto nedovodil naplnění důvodu kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, ostatně mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu nepřiznal náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2004

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu